

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası: Hamle Dergisi Örneği

MHP and Nationalist Organizations Case In The Journal "Hamle"

Dr. Sinan ATEŞ *

Öz:

Türk siyasi hayatında 12 Eylül 1980 darbesi akabinde oluşan kritik süreçten en fazla etkilenen siyasi partilerden birisi de hiç kuşkusuz Milliyetçi Hareket Partisidir. Darbe sonrasında "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" hakkında 1402 sayılı kanuna 08.10.1980 tarihli ve 2310 sayılı yasayla ilave edilen Ek-1 maddesi gereğince başlatılmış olan hazırlık soruşturmasının Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığında bulunan bazı görevliler tarafından 29.04.1981 tarihinde neticelendirilerek kamu davası açılması bu durumun en somut örneklerinden birisidir.

Söz konusu MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davasının, daha ziyade Milliyetçi-Ülkücü vasıfları ve hassasiyetleriyle ön plana çıkan Hizmet için Yeni Hamle adlı derginin penceresinden ele alınıp incelenmesi bu çalışmanın ana temasını oluşturmuştur. Bilindiği üzere, 12 Eylül Darbesinin oluşturduğu ortamdan basın hayatı da olumsuz etkilenmiş, basın üzerinde de bir denetim söz konusu olmuştur.

Bu düşüncelerden yola çıkarak MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası hususunda dönemin tüm neşriyatını bir bütün olarak ele almak yerine, konu Hamle Dergisi örneğinden hareketle ele alınmıştır. Bu yönüyle incelenen konu, 1983 yılında 32 sayı olarak yayımlanan Hamle Dergisi'nin geneli üzerinde durularak ele alınacaktır.

* TBMM, danışman, sinanates84@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9650-8340>

Yapılan incelemeler neticesinde haftalık aktüalite, haber ve yorum dergisi olarak yayımlanan Hamle Dergisinin 12 Eylül Darbesi'nin ardından oluşan kritik süreçte yargılanan Türk Milliyetçileri hakkındaki en doğru haberleri Türk kamuoyuna duyurduğu, yayımlanmış olan sayılarının tamamına yakınında konuya özel bir yer vererek bir anlamda yayım çizgisini de gösterdiği, uzun süre devam etmese bile yayımlandığı dönemde hem basın hayatına hem de kültür ve düşünce alanına katkılar sunmuş; ayrıca MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası aracılığıyla da özellikle "12 Eylül hukuku"nun anlaşılmasına dair önemli bir süreli yayın olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hamle Dergisi, 12 Eylül Darbesi, MHP

Abstract:

One of the most affected political parties in Turkish political life is undoubtedly the Nationalist Movement Party. This is one of the most concrete examples of this situation when the preparation of the investigation initiated in accordance with Article 1 of the Annex-1, which was added to the law no.2310 dated 08.10.1980, on the "MHP and the nationalist organizations", was concluded on 29.04.1981 by some officials in the military prosecutor's Office of the military

The main theme of this study is the investigation of the MHP and the nationalist organizations case in question by the magazine "New Movement for service", which is more prominent with its nationalist-nationalist qualities and sensitivities. As is known, Press life was negatively affected by the environment created by the September 12 coup and there was an audit of the press.

Based on these ideas, the MHP and the nationalist organizations have been dealt with as a whole rather than taking the whole of the period as a whole in the case of the subject movement magazine. In this respect, the subject examined will be discussed by focusing on the general of the Journal "Hamle", which was published in 1983 as 32 numbers.

As a result of the investigations, the weekly actuality, news and Commentary magazine published the most accurate news about the Turkish nationalists who were tried in the critical period after the September 12 coup, has announced to the public that they have a special place in the entire issue of the issue and has shown the line of publication in a sense, even; in addition, it has been concluded that there is an important periodical publication on the understanding of the "September 12 law", especially through the MHP and ulterior institutions case.

Keywords: Journal Hamle, September 12 Coup, MHP

Giriş

Milliyetçi Hareket Partisi 8-9 Şubat 1969 tarihinde Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin isim değişikliğiyle kurulmuş bir siyasi oluşumdur. Bundan ötürü partinin kurumsal geçmişi 1948 yılında kurulan Millet Partisi'ne kadar uzansa da, partinin fikri/siyasi yapısının tesis edilmesinde Alparslan Türkeş ve arkadaşlarının CKMP'ye 31 Mart 1965 yılında katılması ve Türkeş'in kısa bir süre içerisinde partinin genel başkanı olmasıyla başlayan süreç etkili olmuştur. Söz konusu süreç Türkeş'in 27 Mayıs sonrasında Başbakanlık Müsteşarı olması ile başlamış ve Türkeş ile arkadaşlarının önemli bir politik figür olarak kamuoyunda yer alması, kendilerinin sürgüne gönderilmiş olmasına rağmen devam etmiştir (Sanlı, 2018).

Sürgün olarak gönderildiği Hindistan'dan 22 Şubat 1965 günü Türkiye'ye dönmüş olan Alparslan Türkeş, yurda dönüşünün ardından siyasi faaliyetlerini yürütmek için dernek kurma çalışmalarını başlatmıştır. Fakat araya Talat Aydemir'in 21 Mayıs darbe girişimi girince Türkeş, darbe ile bağlantısı olduğu iddia edilerek tutuklanmıştır. Bu tutukluluk 5 ay sürmüş, 5 Eylül 1963 tarihinde yapılan mahkeme ile son bulmuştur. Serbest bırakıldıktan sonra Türkeş, bundan sonraki durumları ile ilgili çeşitli görüşmelerde bulunmuştur. Bu arada Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) yöneticilerinden Türkeş'e, partiye katılması için teklifler gelmekteydi. Bunun üzerine CKMP'nin 22-23 Şubat 1963 tarihinde yapılan kongresinde kendisine yakın 60 arkadaşının partiye katılımını sağlamıştır. Bu kongreden sonra 31 Mart 1965 tarihinde Türkeş, CKMP'ye katılmıştır. CKMP saflarına katılan Türkeş, 21 Nisan 1965 tarihinde parti genel müfettişi olmuştur. 30 Temmuz-1 Ağustos 1965 tarihinde yapılan kongrede ise Türkeş, Ahmet Tahtakılıç'ın 512 oyuna karşı 699 oy alarak CKMP Genel Başkanı olmuştur. Ayrıca CKMP, 8-9 Şubat 1969 tarihinde Adana'da yapılan kurultayında Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) adını almıştır¹. MHP, Türk Milliyetçiliği fikrini savunan bir siyasi partidir.

Milliyetçi Hareket Partisi girmiş olduğu 12 Ekim 1969 seçimlerinde 275 bin oy alarak 1 milletvekili, 14 Ekim 1973 seçimlerinde 368 bin oy alarak 3 milletvekili, 5 Haziran 1977 seçimlerinde de 951 bin oy alarak 16 milletvekili ile TBMM'de temsil edildi. Bilahare 1 milletvekilinin MHP'ye katılması ile bu sayı 17'ye ulaşmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi 1975 yılında 3, 1977 yılında 16 milletvekiliyle koalisyon ortaklığı yaparak iki dönem hükümet ortağı oldu. 31 Mart 1975-21 Haziran 1977 tarihleri arasındaki koalisyon hükümeti Adalet Partisi (AP), Milli Selamet Partisi (MSP), Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) olmak üzere dört partiden oluşmaktaydı. MHP bu koalisyonda Başbakan Yardımcılığı ve Devlet Bakanlığı olmak üzere iki bakanlık ile temsil edilmiştir. 21 Temmuz 1977-5 Ocak 1978 tarihleri arasında devam eden koalisyon hükümeti ise AP, MSP ve MHP olmak üzere üç siyasi parti tarafından kurulmuştur. MHP; bu hükümette Başbakan Yardımcılığı, Devlet Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve

¹ CKMP'den MHP'ye geçiş sürecinin ayrıntılı tahlili için bkz. Ferit Salim SANLI, *Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nden Milliyetçi Hareket Partisi'ne Tarihsel Süreç, İdeoloji ve Politika (1960-1969)*, yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Dan: Prof. Dr. Yonca Anzerlioğlu, Ankara, 2017.

Gümrük Tekel Bakanlığı olmak üzere toplam 5 bakanlığa sahip olmuştur. 12 Eylül 1980 tarihine gelindiğinde ise ihtilal yönetimi tarafından diğer bütün partiler gibi MHP de kapatılmıştır.(Bahçeli, 2011).

Türk siyasi hayatında 12 Eylül 1980 darbesi akabinde oluşan kritik süreçten en fazla etkilenen siyasi partilerden birisi de hiç kuşkusuz MHP'dir. Zira darbe sonrasında "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" hakkında 1402 sayılı kanuna 08.10.1980 tarihli ve 2310 sayılı yasayla ilave edilen Ek-1 maddesi gereğince başlatılmış olan hazırlık soruşturması Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığında bulunan bazı görevliler tarafından 29.04.1981 tarihinde neticelendirilerek kamu davası açılmıştır.²

Bu çalışmada, bahsi geçen dönemde neşredilen dergiler arasında daha ziyade Milliyetçi³-Ülkücü⁴ vasıfları ve hassasiyetleriyle ön plana çıkan *Hizmet için Yeni Hamle*⁵ penceresinden MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası konusu ele alınıp incelenecektir. 12 Eylül Darbesinin oluşturduğu ortamdan basın hayatı da olumsuz etkilenmiş ve basın üzerinde de bir denetim söz konusu olmuştur.

Biz bu çalışmada MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası hususunda dönemin tüm neşriyatını bir bütün olarak ele almak yerine, bu konuyu *Hamle Dergisi* örneğinden hareketle ele alacağız. Bu yönüyle incelediğimiz konu, 1983 yılında 32 sayı olarak yayımlanan *Hamle Dergisi*'nin geneli üzerinde durularak ele alınacaktır.

² İddianame (MHP ve Ülkücü Kuruluşlar), T.C. Ankara, Çankırı, Kastamonu İleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı (Evrak No: 1980/7040, Esas No: 1980/7040, Karar No:1981/600).

³ Milliyetçilik düşüncesini sistemleştiren ve bir Türkçülük Ülküsü ortaya koyan Ziya Gökalp, Türkçülük mefküresini "Türkiyecilik, Oğuzculuk (Türkmencilik) ve Turancılık" olmak üzere üçe ayırmaktadır. Buna ilaveten Erol Güngör milliyetçiliği şu şekilde tanımlamaktadır: "Milliyetçilik, milli kültürü bizzat bir medeniyet kaynağı haline getirmek ve cemiyeti soysuz değişmelerin açık pazar yeri halinden kurtarmak hareketidir. Binaenaleyh milliyetçilik aynı zamanda bir medeniyet dâvasıdır." Bu hususta Aydın Taneri "Milliyetçilik, mensup olduğu milleti sevmektir" demektedir. Necmettin Hacıeminoğlu ise milliyetçiliği "Milliyetçilik, Türk Milletini, sahip olduğu bütün milli değerleri ile beraber, ebediyete kadar yaşatma ve yüceltme ülküsüdür." diye tarif etmektedir. Konuyla ilgili olarak Durmuş Hocaoğlu "Milliyetçilik, bir kelime, bir kavram olarak ortaya çıktığı 19'uncu asır başlarından çok önce de, çeşitli tür ve cinsleri ile, bâzan zayıf, bâzan çok kuvvetli, bâzan zımnî, bâzan alenî, ama her zaman, şu veya bu şekilde, varolagelmıştır. Bu, bir vâkıa olarak, böyledir, zîra, O, her şeyden evvel ve behemehâl, bir hissediş, bir âdiyet, bir mensûbiyet olarak tabii ve fitridir, yâni ortada, insana müteallik bir hilkat meselesi vardır ve buna binâen, insanın olduğu her yerde O'nun fitratı gereği milliyetçilik de mevcut olmuştur." Bkz. Ziya Gökalp, *Türkçülüğün Esasları*, Haz. Mehmet Kaplan, 1976, İstanbul, s. 23; Erol Güngör, *Türk Kültürü ve Milliyetçilik*, 1999, İstanbul, s. 100; Aydın Taneri, *Türk Devlet Geleneği*, 1997, İstanbul, s. 84; Necmettin Hacıeminoğlu, *Milliyetçilik-Ülkücülük-Aydınlar*, 1976, Ankara, s. 21; Durmuş Hocaoğlu, *Milliyetçiliğin Küresel Çapta Yükseldiği Bir Çağda Yeni Milliyetçilik, Yerli Düşünce*, Şubat 2008, S. 1, s. 40-41.

⁴ "Ülkücülük" kelimesi "söz vermek, hedef, amaç, yemin" gibi anlamlara gelmektedir. Bunun yanı sıra Ziya Gökalp ise "fikir" kelimesinden türeterek "mekfûre" ibaresini "Ülkücülük" kelimesi anlamında kullanmaktadır. Konuyla ilgili olarak Nihâl Atsız ise Ülkü kelimesini "Ülküler, gerçekle hayalın karışmasından doğmuş olan, düne bakarak yarını arayan, milletlere hız veren ve uğrunda ölünen büyük dileklerdir." şeklinde tarif etmektedir. Bkz. Mustafa Kahramanyol, *Ülkücülük Nedir-Ülkücü Kimdir?* (Galip Erdem'in Ölümünün 10. Yılı Dolayısıyla), *Türk Ocakları Ankara Şubesi*, Nisan 2007, s. 34-35; Osman Nuri Ekiz, 20. Yüzyılın Büyük Türkçüsü Nihal Atsız, *Toker-Milliyetçi Fikir ve Edebiyat Dergisi*, Aralık 1977, S. 15, s. 8.

⁵ Derginin orijinal adı *Hizmet için Yeni Hamle*'dir. Fakat dergiyi yayımlayanlarca kısaca *Hamle* şeklinde adlandırılmaktadır. Dolayısıyla biz de çalışmamızda kısaca *Hamle Dergisi* adını kullanacağız.

Hamle Dergisi'nin Basın Hayatındaki Yeri ve Önemi

Hizmet için Yeni Hamle adıyla 10 Ocak 1983 tarihinde yayın hayatına başlayan dergi, 22 Ağustos 1983 tarihine kadar toplam 32 sayı yayımlanmıştır. Haftalık aktüalite, haber ve yorum dergisi olan *Hamle Dergisi*, uzun yıllar devam etmese bile yayımlandığı dönemde hem basın hayatına hem de Milliyetçi-Ülkücü kesime mühim katkılar sunmuş önemli bir süreli yayındır.

Hamle Dergisi, yayın hayatına Ankara'da başlamış ve ilerleyen süreçte de çalışmalarına yine bu şehirde devam etmiştir. Derginin imtiyaz sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü İsmet Büyükataman⁶'dır. Bunun yanı sıra sadece 22-25. sayılarda derginin imtiyaz sahibi İsmet Büyükataman olmakla beraber sorumlu yazı işleri müdürü olarak Nihat Genç görev almıştır. Derginin genel yayın müdürlüğünü ise Ali Güngör yapmıştır. Ayrıca derginin 32. sayısı olan son sayıdaysa idari işler müdürü olarak Bünyamin Kocataş görev üstlenmiştir.

Dergide, Milliyetçi düşüncedeki dönemin meşhur birçok simasının yazısının bulunduğu görülmektedir. Örneğin Erol Güngör, Galip Erdem, Necmeddin Hacıminoğlu, Nevzat Kösoğlu, Devlet Bahçeli, Ahmet Bican Ercilasun, Ali Güngör, Sadi Somuncuoğlu ve Nuri Gürgür gibi isimler bunlardan bazılarıdır. En çok yazısı bulunan şahıslar ise Erol Güngör ve Nevzat Kösoğlu'dur.

⁶ *Hamle Dergisi'nin* imtiyaz sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü olan İsmet Büyükataman 1953 yılında Amasya Merzifonda doğmuştur. Bursa Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümünü bitirdikten sonra Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İdari Bilimler Enstitüsünde Yüksek Lisansını tamamlamıştır. Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonunda bazı görevler yapmıştır. Bursa Ülkü Ocakları Başkanlığı yapmış olan İsmet Büyükataman; MHP Bursa İl Başkanlığı, MHP Genel Başkan Yardımcılığı ve MHP Genel Sekreterliği görevlerinde de bulunmuştur. 23, 24, 25, 26 ve 27. Dönemde Bursa Milletvekili seçilmiş ve halen MHP Genel Sekreteri olarak görev yapmaya devam etmektedir. Bu bilgiler İsmet Büyükataman ile 10.08.2018-12.08.2018 tarihleri arasında yapılan yüz yüze görüşmeler neticesinde elde edilmiştir.

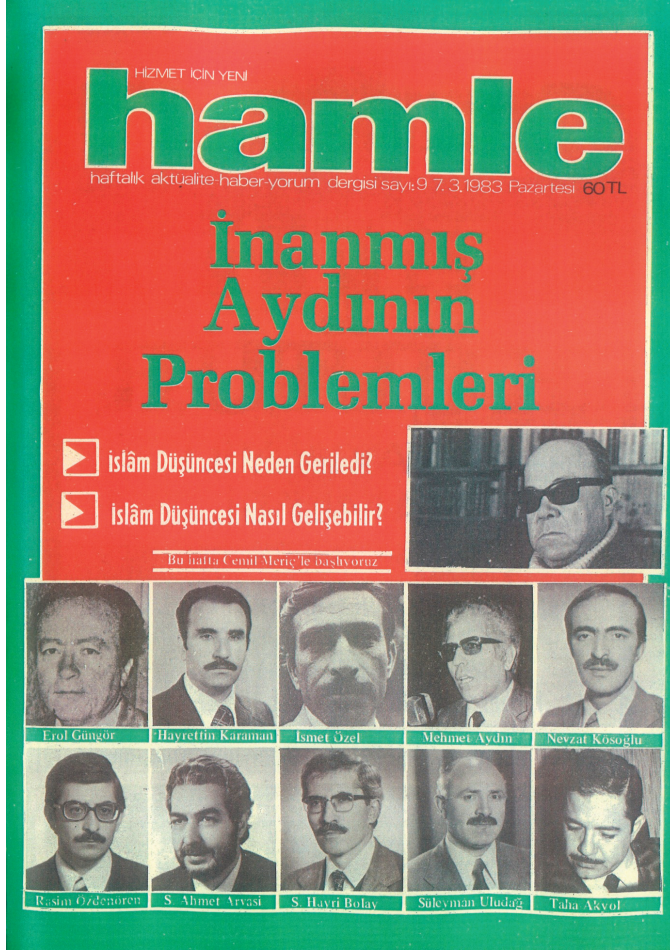

Resim 1 : *Hamle Dergisi*, ölümü vesilesiyle Prof. Dr. Erol Güngör'ün bir fotoğrafını 17. sayısının kapağı yapmıştır.

Bunun yanında farklı konularda Şaban Karataş, Ayhan Songar, Ahmet Kabaklı, Yılmaz Öztuna, Haluk Nurbaki, Şaban Karataş, Cinuçen Tanrıkorur, Ağâh Oktay Güner, Hasan Celal Güzel, E. Ruhi Fiğlalı, Bahaeddin Yediyıldız ve Emine Işınsu gibi tanınmış fikir adamı, yazar, şair, akademisyen, siyasetçi ve müzisyen vb. farklı alanlardan birçok şahsın röportaj, sohbet ve söyleşileri de dergide yayımlanmıştır. Adı geçen bu şahıslar içerisinde en çok Taha Akyol'un yazılarının dergide bulunduğu görülmektedir.

Bir kültür ve düşünce hamlesi olarak dergide, 9. sayıdan itibaren her bir sayıda dönemin tanınmış bir simasına "İnanmış Aydının Problemleri" başlığı adı altında dört farklı soru sorularak şahısların düşünce ve yorumları alınarak yayımlanmıştır. İlk olarak Cemil Meriç ile bu mülakat zinciri başlamış ve ardından sırasıyla bir sonraki sayıda yayımlanmak üzere Erol Güngör, Hayrettin Karaman, İsmet Özel,

Mehmet Aydın, Nevzat Kösoğlu, Rasim Özdenören, S. Ahmed Arvasi, S. Hayri Bolay, Süleyman Uludağ ve Taha Akyol'un mülakatlarına dergide yer verilmiştir.

Resim 2: Hamle Dergisi'nin 9. sayısının kapak fotoğrafı.

12 Eylül darbesinin getirmiş olduğu sıkıntılı dönemde yayın hayatına girmiş yayımlardan birisi olan *Hamle Dergisi*, dönemin zor ve ağır şartları içerisinde Milliyetçi-Ülkücü çizgide bir yayın anlayışı takip etmesinin yanı sıra farklı alanlarla ilgili pek çok konuya ve yazıya da yer vermesi açısından oldukça önemli bir yayındır. Dolayısıyla gerek gündemle alakalı siyasi yazılar gerekse sosyal, edebî, felsefî, tarihî, dinî vb. yazılar dergide sıkça yer almıştır. Bunların yanı sıra *Hamle Dergisi*'nin en önemli yönlerinden birisi, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra ortaya çıkmış olan kritik süreçte siyasetin ve Türk toplumunun durumunu açık bir şekilde yansıtıp ortaya koymasındır.

Hamle Dergisi'nin amacının ne olduğu hususunda 17 Ocak 1983 Pazartesi tarihli yayımlanmış olan derginin 2. sayının "İçindekiler" bölümünün yanında yer alan "Okuyucuya Mektup" kısmında, "Hamle, ekonomiye gerekli önemi verecektir. Zira, Türkiye'nin ve dünyanın da en önemli meseleleri arasında ekonomi ve dünyada kendini koruyacak güce ulaşmak çabası dikkati çekmektedir. Bunun yanında kültür, manevi değerler ve teknolojik zihniyetin yaygınlaşması konusunda da Hamle dergisinin çabalarına şahit olacaksınız." şeklinde bir bilgi verilmektedir. Yine aynı sayfada "Önemli olan, okuyucuya karşı sorumluluk duymak ve bu sorumluluğun gereği yayın yapabilmektir. İnsanoğlunda gerçek bilgi soyut spekülasyonlarla değil 'olay'ı ve 'eşyayı' tanımakla teşekkül eder. İnsanı tabiata hatta uzaya hükmetmeye yönelten ilmi zihniyetin de kuralı budur. Bundan dolayı Hamle 'bildiri' değil 'haber-yorum-aktüalite' dergisi olacak." denilerek *Hamle Dergisi*'nin takip edeceği ilkelere hususunda bilgi verilmektedir (Hizmet için Yeni Hamle Dergisi, 1983: 2-3).

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası, Türk siyasi hayatında üzerinde durulması gereken en kritik meselelerden birisidir. Çünkü 12 Eylül Darbesi sonrasında yeni sürecin ilk toplu ve büyük davası olarak Türk kamuoyunda yerini almıştır. Bu dava neticesinde Türk Milliyetçiliğini savunan birçok kişi hakkında dava açılmış, cezalar verilmiş ve türlü meşakkatler yaşanmıştır. Bu yönüyle de dava, üzerinde durulması zaruri olan meselelerden birisidir.

Türk millî harsına⁷ gönül vermiş Milliyetçi ve Ülkücü ideallere bağlı birçok şahsın 12 Eylül darbesinden sonra yargılandığı görülmektedir. Haklarında say-falar dolusu suç olduğu iddia edilen bu şahısların, kendi millî kültürlerine bağlı olmaktan başka maksatları bulunmamaktaydı.

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nda yargılanan şahısların, Ziya Gökalp'in "umumculuk" (kamu ruhu) diye adlandırdığı fikrin ilkeleri olan her türlü menfaatten uzak ve sadece millî ülküleri için mücadele eden şahıslar olduğu anlaşılmaktadır.⁸ Zaten bu şahısların Milliyetçilikleri ile Türkçülüklerinin⁹ aynı şey olduğu

⁷ Hars kelimesini Ziya Gökalp "Hars, halkın ananelerinden, teamüllerinden, örflerinden, şifahî veya yazılıms edebiyatından, lisanından, musikisinden, dininden, ahlâkımdan, bedîî ve iktisadî mahsullerinden ibarettir." şeklinde açıklamaktadır. Bkz. Ziya Gökalp, *age.*, s. 96.

⁸ Orhan Türkdoğan, *Ziya Gökalp Sosyolojisinin Temel İlkeleri*, 1998, İstanbul, s. 78.

⁹ Türkçülüğün ne olduğu hususunda Ziya Gökalp "Türkçülük, Türk milletini yükseltmek demektir. O halde, Türkçülüğün mahiyetini anlamak için evvel emirde (millet) adı verilen zümrenin mahiyetini tayin etmek lâzımdır." demektir. Buna ilaveten Ziya Gökalp, "millet" hususunda çeşitli telakkilerin bulunduğunu belirterek "ırkî Türkçülerin, kavmi Türkçülerin, coğrafi Türkçülerin, Osmanlıcılara göre, İslâm ittihatçılarına göre, fertçilere göre olmak üzere altı başlıkta millet tanımlayan kimselerin bulunduğunu belirtmekte ve akabinde "Millet; ne ırkî, ne kavmi, ne coğrafi, ne siyasi, ne de iradî bir zümre değildir. Millet; lisanca, dince, ahlâkça ve bedîiatça müşterek olan, yani aynı terbiyeyi almış fertlerden mürekkep bulunan bir zümredir." demektir. Ayrıca bu meseleyle ilgili olarak Yusuf Akçura, 16 Eylül 1919 tarihinde Türk Ocağı'nda vermiş olduğu bir konferansta Türkçülüğü, "Demokratik Türkçülük" ve "Emperyalist Türkçülük" diye ikiye ayırmıştır. Bkz. Ziya Gökalp, *age.*, s. 12-19; Gökhan Eşel, Yusuf Akçura'nın "Üç Tarz-ı Siyaset" Adlı Eserinin Türk Siyasal Hayatına Yansımaları: Milliyetçi Hareket Partisi Örneği, *The Journal of Academic*

anlaşılmaktadır.¹⁰ Vatan ve millet sevgisiyle dolu bu şahıslar, geçmişte teşekkül eden Türk devletlerindeki devlet sevdalısı Türk şahsiyetlerin asrımızdaki tipik örnekleriydi. Zaten ezelden beri Türkler, her zaman devletiyle ve milletiyle bir öz haline gelmiş, her daim devletini kutsal görmüş ve onun adaletine güvenmiştir. Bunun yanında Türk devlet adamları da halkını aziz görmüş ve her zaman adaletin tecelli etmesi için çaba ve gayret sarf etmişlerdir.¹¹

12 Eylül 1980’de Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu durum, siyasi sisteme dışarıdan bir müdahale anlamına gelmekte olup Türk siyasi hayatında bir kırılmaya sebebiyet vermiştir. Ülke genelindeki sosyal çalışma ortamı gerekçe gösterilerek askeri müdahale yapılmış ve bu müdahalenin neticesinde Türk Milliyetçiliği Hareketi’nde birçok sıkıntının ve ıstırapın meydana gelmesini sağlamıştır. Askeri müdahalenin akabinden diğer bütün siyasi partiler ile birlikte, MHP’nin de herhangi bir faaliyette bulunması yasaklanmıştır.

Daha sonra 29 Nisan 1981 tarihinde, MHP ve Ülkücü Kuruluşlar hakkındaki soruşturma sonrasında 945 sayfalık bir iddianame ile “MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası” açılmıştır. 16 Ekim 1981 tarihli Milli Güvenlik Konseyi kararıyla parti kapatılarak mallarına el konmuştur.

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası’nda başta MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş olmak üzere MHP Konya Milletvekili Ağah Oktay Güner, MHP Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu, Ahmet Er, MHP Genel Sekreteri ve Ankara Milletvekili Necati Gültekin, MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan, MHP Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu, MHP Sivas Milletvekili Ali Gürbüz, MHP Genel İdare Kurulu Üyesi ve Trabzon Milletvekili Ömer Çakıroğlu, Hergün Gazetesi Yazarı ve MHP Genel İdare Kurulu Üyesi Taha Akyol, MHP Genel İdare Kurulu Üyesi ve Çorum Milletvekili Mehmet Irmak ve diğer bir kısım şahıslar olmak üzere toplam 37 kişi MHP Genel Merkez Yönetim Kurulu’ndan tutuklanmıştır. Bu tutuklanan 37 şahıs arasında Alparslan Türkeş dâhil bir çoğunun tutukluluğunun başlangıcı, 11.10.1980’dir. Gümrük ve Tekel Bakanlığı Müsteşarı Namık Kemal Zeybek, Hergün Gazetesi Muhabiri Yılma Durak, Muhsin Yazıcıoğlu, Sami Bal, Abdullah Kılıç dâhil birçok kişi eğitimci adı altında tutuklanmıştır. Netice itibarıyla toplam tutuklanan kişi sayısı 587’ye ulaşmıştır.¹²

Ankara 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülen 392 sanıklı davada, MHP lideri Alparslan Türkeş’e 11 yıl, 1 ay, 10 gün hapis cezası verilmiştir. Partinin Genel İdare Kurulu üyelerinin tamamı beraat ederken 5 sanık hakkında idam cezasına

Social Science Studies, 2017, No: 58, s. 430.

¹⁰ Ziya Gökalp’in “milliyetçiliği Türkcülük şeklinde anladığı” bilinmektedir. Bkz. İbrahim Ağaç Çubukçu, *Türk Düşünce Tarihinde Felsefe Hareketleri*, 1986, Ankara, s. 78.

¹¹ Türk-İslâm devletlerinde adalet konusu için Bkz. Mehmet Şeker, Ortaçağ Türk-İslâm Devletlerinde Hükümdarın Adalet Sembolü: Divânü'l-Mezâlim, *Humanitas*, 2017, C. 5, S. 10, s. 77-89.

¹² İddianame (MHP ve Ülkücü Kuruluşlar), T.C. Ankara, Çankırı, Kastamonu İleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı (Evrak No: 1980/7040, Esas No: 1980/7040, Karar No:1981/600), s. 1-117

hükmedilmiştir. 150 sanığın beraat ettiği davada, 9 sanık hakkında müebbeden hapis, 219 sanık hakkında 6 ay ile 36 yıl arasında değişen hapis ve 6 sanık hakkında da görevsizlik kararı verilmiştir. 3 sanık hakkındaki dava düşerken, 2 sanık da yargılama sırasında vefat etmiştir.

Yargılama süresi içinde kalbinden rahatsızlanan Alparslan Türkeş, 29 Mayıs 1983'te Mevki Askeri Hastanesi'ne kaldırılmıştır. 4 yıl, 5 ay, 28 gün tutuklu kalan MHP lideri, tutuklu kaldığı süre göz önünde bulundurularak 1 gün hapis cezasından sonra tahliye edilmiştir. Kararın kesinleşmesinden sonra bir açıklama yapan Türkeş, siyasi hayatına devam edeceğini, buna kimsenin engel olamayacağını çünkü hukuk devleti içinde hukuka aykırı işlemler yapıldığını belirtmiş ve *"Bu kararlar Türk adaletine gölge düştü."* ifadesini kullanmıştır. Kararda, MHP'nin mal varlığına el konulması ve Hazine'ye gelir olarak kaydedilmesi hükmü de yer almıştır. *"Anayasal düzeni zora dayalı bir şekilde değiştirme"* suçlamasına isnat teşkil edecek deliller bulunamamış ve cezalar "çete kurma" v.b. suçlamalara dayandırılmıştır. MHP lideri Alparslan Türkeş, 14 Ekim 1981 tarihli duruşmada, davaya ilişkin iddianamenin baştan aşağıya yalan ve iftiradan ibaret olduğunu; kendi hayatının, demeçlerinin ve icraatının bu iddialara bütünüyle bir reddiye teşkil ettiğini belirtmiş ve şöyle devam etmiştir: *"Türkiye'nin maruz kaldığı ideolojik nitelikteki ve gayri nizami harp metotları ile yürütülen en büyük hıyanet saldırısı karşısında, dün Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bağımsızlığını, ülkesi ve milletiyile bölünmezliğini, insan haysiyetine uygun yegane rejim olan hukukun üstünlüğüne dayalı hür demokratik rejimi savunma yolunda her gün birkaç arkadaşımızı Hakk'ın rahmetine tevdi ederek, şehit vererek, meşruiyetten kıl payı ayrılmaksızın siyasi bir mücadele verdik."*

Netice itibarıyla 5 yıl, 11ay, 8 gün sürmüş olan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası, toplam 333 duruşmaya sahne olmuş ve 7 Nisan 1987'de neticelenmiştir.

Hamle Dergisi'ne Göre MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası

Türk siyasi hayatında yeni bir süreli yayın olarak MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'na her sayısında yer veren *Hamle Dergisinin*, her seferinde konuyu bütün detaylarıyla okurlarına duyurmaya gayret ettiği görülmektedir. Dergi, konuyu "Mahkemelerden" üst başlığı ile verdiği sayfada "MHP Davası", "MHP Duruşması" başlıklarıyla okurlarına duyurmaktadır.

17 Ocak 1983 Pazartesi tarihli *Hamle Dergisi'nin* 2. sayısında, ikinci yılına girmekte olan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'na yer ayrılarak konu tüm detayları ve gerçeklikleriyle okurlarına duyurulmuştur. Bu sayısında *Hamle Dergisi* özet olarak konu hakkında şu malumatı vermektedir: *"1981 yılında açılan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası, 12 Eylül ile başlayan yeni sürecin ilk toplu ve büyük davası olup Türk kamuoyunun gündeminin ilk sırasında bulunmaktadır. Çünkü bu dönemde MHP ve Ülkücü kuruluşlar aleyhinde açılan davanın iddianamesi, basında önceden bölüm bölüm neşredilmiş ve bunun yanı sıra açık ve net kaynak gösterilmeden MHP ve Ülkücü kuruluşlar hakkında aslı olmayan haberler üretil-*

miştir. MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nın açılmasının ardından 17 Ocak 1983 tarihine geldiğimizde aradan geçen zaman zarfında 587 sanığın sorgusu yapılmış ve bu sanıklar içerisinde 220'si hakkında idam cezası istenmiştir. Mahkemede, on binlerce belgenin bulunduğu dava dosyasının büyük bir kısmı da okunmuştur." demekte ve "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası, 220 sanığın idamla cezalandırılmasının istendiği 587 sanıkla başlamıştır. Akabinde 26 sanığın idamla yargılanmak üzere 56 sanık hakkındaki dosyanın birleştirilmesi neticesinde Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nda sanık sayısı 637 olmuştur. Çeşitli alanlarda 285 sanık hususunda açılan davaların ayrılması neticesinde 'Ana Dava' diye adlandırılan dosyadaki sanık sayısı 352'ye düşmüştür." diyerek konu kamuoyuna duyurulmaktadır. (Hamle Dergisi/2: 11).

İlgili sayıda yine "Tefrik edilen 258 sanık çeşitli bölgelere ve illere dağıtıldı. Bu sanıkların 89'u Adana'ya, 21'i Bafra'ya, 59'u İzmir'e, 28'i Balıkesir'e, 21'i Erzurum'a, 8'i İstanbul'a ve yine İstanbul bölgesinden olarak 30'u Bakırköy'e ve 29'u da Üsküdar'a dağıtıldı. Daha sonra Adana bölgesine, ek iddianamelemlerle 94 kişi daha ilave edildi. Bunların yanı sıra Bursa, Kastamonu ve İskenderun bölgeleriyle alakalı olarak da davalar açıldı. Bu arada MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nda bulunan 352 sanıktan 159'u ise tutuklu olarak yargılanmaktaydı." "Diğer taraftan Ülkücü kuruluşlar bünyesinde eğitimci olarak çalıştığı iddiasıyla hazırlanan ek iddianame ile mahkemeye sevk edilen Faik İçmeli, Hakkı Şafakses, Nail Kocabay, Ahmet Güzel, Selim Mısıroğlu ve İbrahim Türedi olmak üzere toplam altı şahsın sorgusu yapılmış ve ardından tutuklanmıştır. Bu altı şahsın dosyaları da 'Ana Dava'ya dâhil edilmiştir. Dolayısıyla 'Ana Dava' da bulunan toplam sanık sayısı 358'e ve tutuklu sayısı da 165'e çıkmıştır. MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, Mehmet Doğan, Necati Gültekin ve Mehmet Irmak olmak üzere halen parti genel merkez yöneticilerinden dördü tutuklu bulunmaktaydı. Bu dört şahsın tahliye talepleri ise 25 Ocak 1983 tarihinde karara bağlanacaktı. Öte yandan iddianamede 'eğitimciler' olarak nitelendirilen 16 sanığın 7'si, MHP Genel Merkezi ile Ankara İl Gençlik Kolları'na mensup 15 sanığın 6'sı ve iddianamede "Ülkücü kuruluşlar" diye sınıflandırılan kısımda bulunan 28 sanıktan 15'inin tutukluluk durumlarıysa aynen devam etmekteydi." şeklinde olay, tüm ayrıntılarıyla okurlara sunulmaktadır (Hamle Dergisi/2:11).

24 Ocak 1983 Pazartesi günü yayımlanan *Hamle Dergisi*'nin 3. sayısında ise MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nda MHP idarecileri hakkında önceden yapılmış olan tahliye taleplerinin "sebepleri ortadan kalkmadığı" gerekçesi ile reddedilmiş olduğu belirtilmektedir (Hamle Dergisi/3:10).

Hamle Dergisi'nin 31 Ocak 1983 Pazartesi günü çıkan 4. sayısında MHP Davası'nın anlatıldığı kısımda "Altı Sanık Dışında Tahliye Talepleri Reddedildi" başlığıyla konu hakkında bilgi verilmiştir. Söz konusu haberde, MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nın geçen hafta mahkeme heyetinin daha önce yapılmış olan tahliye talepleri hususundaki kararının açıklanmasıyla devam ettiği belirtilmiştir. Bunun yanı sıra münfesh MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş başta olmak üzere diğer

sanıkların tahliye talepleri reddedildiği ve dava dosyasına sonradan ilave edilmiş olan altı şahıstan dördü ile Ankara Topraklık bölgesi sanıklarından birisi hususunda tutukluluk durumlarının kaldırıldığı ifade edilmiştir (Hamle Dergisi/4:12).

Yine derginin 4. sayısında ilgili yerde münfesh MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in duruşmada söz alarak görüşlerini paylaştığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra Türkeş ve diğer MHP idarecileri ile beraber bir önceki duruşmada tahliye talebinde bulunan sanıkların talepleri "*sebepleri ortadan kalkmadığı*" gerekçesiyle reddedilmiştir. Ayrıca dava dosyasına ek iddianameyle ilave edilen altı sanığın dördü ve Ankara Topraklık bölgesi sanıklarından da bir kişi olmak üzere toplam beş kişi hakkında tahliye kararı verildiği belirtilmiştir. Tahliye edilen bu beş kişinin Selim Mısıroğlu, Faik İçmeli, Ahmet Güzel, İbrahim Türedi ve Hakverdi Satılmış olduğu ifade edilmiştir. (Hamle Dergisi/4:12).

7 Şubat 1983 tarihli *Hamle Dergisi*'nin 5. sayısında, sanıklar vekillerinden Av. Kaya Alpkartal'ın duruşmanın başından itibaren usûl hükümlerinin ihlal edildiğini belirterek söz isteyip görüşlerini belirttiği ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra sanıklar vekillerinden Av. Şerafettin Yılmaz'ın da söz alarak görüşlerini paylaştığına işaret edilmektedir. Yine derginin bu sayısının ilgili kısmında sanık Sami Bal ile Muhsin Yazıcıoğlu'nun duruşmada mahkeme heyetinden söz alıp konuştukları hususlar yer almaktadır. Sanık Sami Bal "*Gerek müdafilerimizin ve gerekse sanık durumunda bulunan kişilerin söz alma ve konuşmaları sırasında duruşma hâkimi tarafından sözlerinin kesilmesi ve azarlanması gibi bir durum karşısında kalmamak için şuanda dahi söz alırken çekingenlik içerisine girerek söz aldım. Aynı şekilde bundan sonra da söz alma ve konuşmalarımız sırasında bu şekilde bir uygulamanın yapılmamasını istiyorum.*" dediği nakledilmektedir. Yine sanık Muhsin Yazıcıoğlu'nun da "*Ben duruşma tutanaklarının sıkıyönetim komutanlığına yollanması ile ilgili talepte bulunacağım ve bu konuda neden talepte bulunduğumu ifade edeceğim.*" dediği belirtilmektedir. (Hamle Dergisi/5:16).

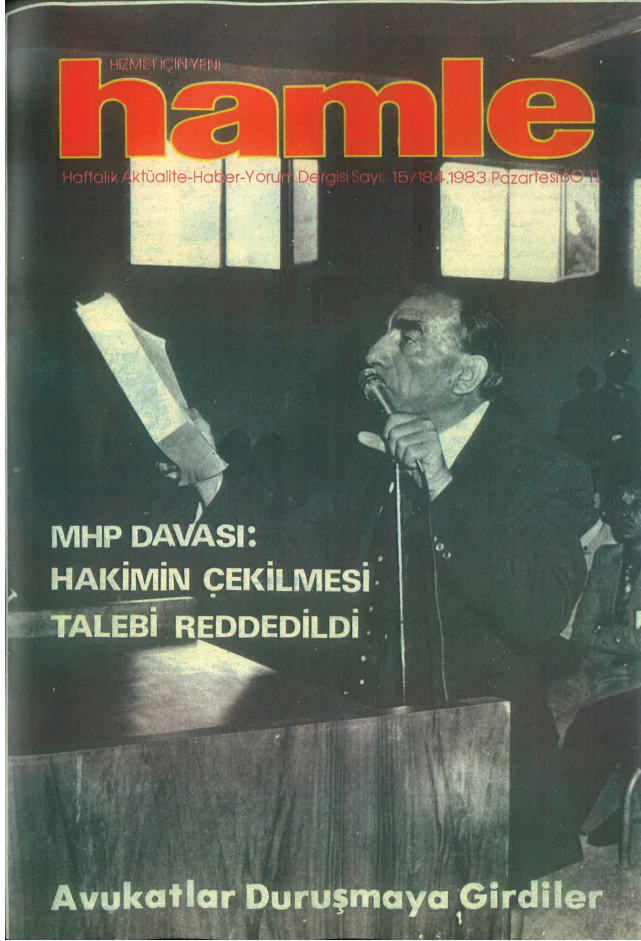
Derginin 6. sayısında konuya iki sayfa ayrılmış olup "*Mehmet Doğan Dahil 5 Kişi Tahliye oldu*" ve "*Türkeş Savcıya Hakareten Yargılandı*" diye başlıklar kullanılmıştır. İlgili yazıda, MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davasında yapmış olduğu savunma esnasında iddia makamında bulunan savcılara hakarete bulunduğu iddiasıyla Alparslan Türkeş'in yargılanmasına devam edildiği ifade edilmektedir (Hamle Dergisi/6:16-17).

7. sayıda *Hamle Dergisi*, duruşmada söz alıp konuşma yapan Alparslan Türkeş ve Av. Kaya Alpkartal'ın tutanaklara geçen konuşmasını yayımlamıştır (Hamle Dergisi/7:16). 8. sayıda ise Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde bakılmakta olan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davasında bazı sanıkların savunma haklarının kısıtlandığı belirterek duruşmaya gelmedikleri aktarılmaktadır. Bunun yanı sıra Av. Galip Erdem, Av. Şahap Homriş ve Av. Şerafettin Yılmaz, Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve MGK Genel Sekreteri ile Sıkıyönetim Komutanlığına göndermiş oldukları telgraflar aracılığıyla duruşma sırasında savunma haklarının kısıtlandığını söyledikleri belirtilmektedir (Hamle Dergisi/8:16).

9. sayıda, Ankara 1 No.lu Sıkıyönetim Mahkemesinde klasörde bulunan belgelerin okunmasıyla duruşmaya devam edildiği ve ayrıca sanıklardan Alparslan Türkeş, Mehmet Irmak, N. Kemal Zeybek ve Necati Gültekin'in söz alıp konuşma yaptıkları belirtilmektedir. Bunun yanı sıra ilgili haberde sanıklardan söz alanların konuşmalarının bazı bölümleri de yayımlanmıştır. (Hamle Dergisi/9:16-17).

Hamle Dergisi'nin 11. sayısında MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'na üç sayfa yer ayrılarak Alparslan Türkeş, Necati Gültekin, Muhsin Yazıcıoğlu ve N. Kemal Zeybek'in duruşma esnasında çekilmiş olan birer fotoğrafları yayımlanmış ve davayla ilgili haberlere de genişçe yer verilmiştir (Hamle Dergisi/11:15-17).

14. sayısında dergi "*Savcı İki Sanığın Tahliyesini İstedi*" ve "*24 Yıla Mahkum Bir Ülkücü Hakkındaki Karar Bozuldu*" başlıklarıyla konuyu kamuoyuyla paylaşmıştır (Hamle Dergisi/14:15). Bunun yanı sıra *Hamle Dergisi* 15. sayısında Alparslan Türkeş'in fotoğrafını kapak yaparak "*MHP Davası: Hâkimin Çekilmesi Talebi Reddedildi*" manşetiyle konuyu kamuoyuna duyurmuştur. Dergi içerisinde de davayla ilgili haberlere dört sayfa yer verilmiştir (Hamle Dergisi/15:14-17).

Resim 3: *Hamle Dergisi* 15. sayısında Alparslan Türkeş'in duruşma esnasında çekilmiş bir fotoğrafını kapak yapmıştır.

Dergi 25. sayısında kapak kısmında “*Türkeş Mamak’a Nakledilecek*” başlığıyla konuyu duyurmuş ve ilgili yerde de dava hakkında bazı detaylar verilmiştir (*Hamle Dergisi/25:16*). 26. sayısında ise münfesi MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in rahatsızlığı sebebiyle duruşmaya katılmadığı belirtilmiş ve ayrıca duruşma zabıtlarında yer alan Necati Gültekin ve Muhsin Yazıcıoğlu'nun sözlerine yer verilmiştir (*Hamle Dergisi/26: 16-17*). Derginin 28. sayısındaysa “*MHP davasının Görüşülmesine Bir Ay Ara Verildi*” diye haber yapılmış ve yine ilgili yerde Av. Galip Erdem'in konuşmalarının detayları okurlarla paylaşılmıştır (*Hamle Dergisi/28:25-27*).

Hamle Dergisi'nin 32. ve aynı zamanda son sayısı 22 Ağustos 1983 tarihinde Pazartesi günü yayımlanmıştır. Bu son sayısında dergi yine MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'na yer vererek “*MHP Davası 23 Ağustosta Yeniden Başlıyor*” başlığıyla konuyu okurlarıyla paylaşmıştır (*Hamle Dergisi/32:26*).

Sonuç

12 Eylül 1980 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ülke yönetimine el koyması hadisesi, siyasi sisteme dışarıdan bir müdahale olması sebebiyle, Türk siyasi hayatının tabii gelişim çizgisinde bir kırılmaya yol açmıştır. Ülke genelindeki sosyal çalışma ortamı gerekçe gösterilerek yapılan askeri müdahale ve bu müdahalenin getirdiği siyasi şartlar, Türk Milliyetçiliği Hareketi açısından pek çok sıkıntının ve ıstırabın kaynağı olmuştur. Askeri müdahalenin ardından, diğer bütün siyasi partiler ile birlikte, MHP'nin de faaliyette bulunması yasaklanmıştır.

Böyle sıkıntılı bir dönemde Türk siyasi hayatında üzerinde durulması gereken en kritik meselelerden birisi de MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'dır. Çünkü bu dava, Türk kamuoyunda 12 Eylül 1980 Darbesi sonrasında, yeni sürecin ilk toplu ve büyük davasıdır.

29 Nisan 1981 tarihinde, MHP ve Ülkücü kuruluşlar hakkındaki soruşturma sonrasında 945 sayfalık bir iddianame ile "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası" açılmıştır. 16 Ekim 1981 tarihli Milli Güvenlik Konseyi kararıyla parti kapatılarak mallarına el konmuştur. MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası, 5 yıl, 11ay, 8 gün sürmüş, 333 duruşmaya sahne olmuş ve 7 Nisan 1987'de neticelenmiştir.

12 Eylül Darbesi'nin ardından oluşan kritik süreçte yargılanan Türk Milliyetçileri hakkındaki en doğru haberleri Türk kamuoyuna duyuran *Hamle Dergisi*, yayımlanmış olan sayılarının tamamına yakınında konuya özel bir yer vererek bir anlamda yayım çizgisini de göstermiş olmaktadır. Bir taraftan Milliyetçi duruşundan taviz vermemeye gayret etmiş ve bu anlamda dönemin şartları gereğince elinden geleni yapmaya çalışmış; diğer taraftan siyaset, ekonomi, kültür vb. alanlarında da doğru haberi vermeyi kendisine ilke edinmiştir.

Hamle Dergisi'nin ilgi çekmesini sağlayan en önemli hususlardan birisi de MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'dır. Nitekim derginin imtiyaz sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü İsmet Büyükataman ile yapılan mülakatlarda da Büyükataman'ın bu noktaya işaret ettiği görülmektedir.¹³ Netice itibarıyla haftalık aktüalite, haber ve yorum dergisi olarak yayımlanan *Hamle Dergisi*, uzun süre devam etmese bile yayımlandığı dönemde hem basın hayatına hem de kültür ve düşünce alanına katkılar sunmuş; ayrıca MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası aracılığıyla da özellikle "12 Eylül hukuku"nun anlaşılmasına dair önemli bir süreli yayındır denilebilir.

¹³ İsmet Büyükataman ile 10.08.2018-12.08.2018 tarihleri arasında yapılan yüz yüze görüşmeler

Kaynakça

ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh, (1986), *Türk Düşünce Tarihinde Felsefe Hareketleri*, Ankara.

BAHÇELİ, Devlet, (2011), *Milliyetçi Hareket Partisi TBMM Albümü, 1965-2007*, Ankara: Net Ofset.

EKİZ, Osman Nuri (1977), 20. Yüzyılın Büyük Türkçüsü Nihal Atsız, **Toprak-Milliyetçi Fikir ve Edebiyat Dergisi**. 15.

EŞEL, Gökhan (2017) Yusuf Akçura'nın "Üç Tarz-ı Siyaset" Adlı Eserinin Türk Siyasal Hayatına Yansımaları: Milliyetçi Hareket Partisi Örneği, **The Journal of Academic Social Science Studies**, 58.

GÖKALP, Ziya (1976), *Türkçülüğün Esasları*, Haz. Mehmet Kaplan, İstanbul.

GÜNGÖR, Erol (1999), *Türk Kültürü ve Milliyetçilik*, İstanbul.

HACIEMİNOĞLU, Necmettin (1976), *Milliyetçilik-Ülkücülük-Aydınlar*, Ankara.

Hizmet için Yeni Hamle Dergisi, 1983, Ankara.

HOCAOĞLU, Durmuş (2018). Milliyetçiliğin Küresel Çapta Yükseldiği Bir Çağda Yeni Milliyetçilik, *Yerli Düşünce*. S. 1.

İddianame (MHP ve Ülkücü Kuruluşlar), T.C. Ankara, Çankırı, Kastamonu İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı (Evrak No: 1980/7040, Esas No: 1980/7040, Karar No:1981/600).

KAHRAMANYOL, Mustafa (Nisan 2007),Ülkücülük Nedir-Ülkücü Kimdir? (Galip Erdem'in Ölümününün 10. Yılı Dolayısıyla), *Türk Ocakları Ankara Şubesi*,

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ TBMM ALBÜMÜ, 1965-2007, Net Ofset, Ankara, 2011.

SANLI, Ferit Salim (Bahar 2018) " 13 Kasım 1960 Tasfiyesine Giden Süreçte Alparslan Türkeş ve Milli Birlik Komitesi İçinde İhtilaf", *CTAD*, Yıl 14, Sayı 27.

ŞEKER, Mehmet, (2017), Ortaçağ Türk-İslâm Devletlerinde Hükümdarın Adalet Sembolü: Dîvânü'l-Mezâlim, *Humanitas*, 2017, C. 5, S. 10.

_____, *Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nden Milliyetçi Hareket Partisi'ne Tarihsel Süreç, İdeoloji ve Politika (1960-1969)*, yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Dan: Prof. Dr. Yonca Anzerlioğlu, Ankara,2017.

TANERİ, Aydın (1997), *Türk Devlet Geleneği*, İstanbul.

TÜRKDOĞAN, Orhan (1998), *Ziya Gökalp Sosyolojisinin Temel İlkeleri*, İstanbul.

Extended Abstract

The Nationalist Movement Party was founded on February 8-9, 1969 with the change of the name of the Republican Peasant National Party. Therefore, although the institutional history of the party was extended to the National Party established in 1948, it was effective when Alparslan Türkeş and his friends joined CKMP on 31 March 1965 and Türkeş became the leader of the party in a short period of time. The process started with the fact that Türkeş became undersecretary of Prime Ministry after May 27 and the participation of Türkeş and his friends in public as an important political figure continued even though they were sent to exile.

One of the most affected political parties in Turkish political life is undoubtedly the Nationalist Movement Party. This is one of the most concrete examples of this situation when the preparation of the investigation initiated in accordance with Article 1 of the Annex-1, which was added to the law no.2310 dated 08.10.1980, on the “MHP and the nationalist organizations”, was concluded on 29.04.1981 by some officials in the military prosecutor’s Office of the military

The main theme of this study is the investigation of the MHP and the nationalist organizations case in question by the magazine “New Movement for service”, which is more prominent with its nationalist-nationalist qualities and sensitivities. As is known, Press life was negatively affected by the environment created by the September 12 coup and there was an audit of the press.

Based on these ideas, the MHP and the nationalist organizations have been dealt with as a whole rather than taking the whole of the period as a whole in the case of the subject movement magazine. In this respect, the subject examined will be discussed by focusing on the general of the Journal “Hamle”, which was published in 1983 as 32 numbers.

The magazine, which started its publishing life on January 10, 1983 under the name of new moves for service, published 32 numbers in total until August 22, 1983. The weekly actuality, news and Commentary Magazine, is an important periodical publication that has contributed to both the press life and the nationalist-nationalist sector in the period of publication, even if it has not continued for many years.

He started his publishing career in Ankara and continued his studies in this city in the following years. İsmet Büyükaman, the privileged owner and responsible editor of the journal. Besides, only 22-25. Nihat Genç served as the editor-in-chief while İsmet Büyükataman, the editor-in-chief of the magazine’s franchise. Ali Güngör was the editor-in-chief of the journal. In addition, the journal’s 32. in the last issue, he was appointed as administrative affairs manager.

In the magazine, many of the famous figures of the period of nationalist thought are found in the inscription. Names such as Erol Güngör, Galip Erdem, Necmeddin Hacıeminoğlu, Nevzat Kösoğlu, State Garden, Ahmet Bekan Ercilaun, Ali

Güngör, Sadi Somuncuoğlu and Nuri Gürgür are some of these. The people who have the most writing are Erol Güngör and Nevzat Kösoğlu.

Besides, Şaban Karataş, Ayhan Songgar, Ahmet Kabaklı, Yılmaz Öztuna, Haluk Nurbaki, Şaban Karataş, Cinuşen Tanrikorur, Agah Oktay Guner, Hasan Celal Güzel, E. Well-known Idea Man, writer, poet, academician, politician and musician, such as Ruhi Vikralı, Bahaeddin Yediyardz and Emine raysu. interviews, chat and interviews of many people from different fields were published in the magazine. It is seen that Taha Akyol's writings are in the magazine.

As a cultural and intellectual move in the magazine, 9. since the number of times, four different questions were asked under the title of "problems of believing intellectuals" to a well-known figure of each period and the opinions and comments of the people were published. First, this interview with Cemil Meriç started and then Erol Güngör, Hayrettin Karaman, Ismet Özel, Mehmet Aydın, Nevzat kösoğlu, Rasim Özdenören, S. Ahmed Arvasi, S. Hayri Bolay, Süleyman Uludağ and Taha Akyol were interviewed in the magazine.

The movement magazine, which makes the most accurate news about the Turkish nationalists who have been tried in the critical period following the September 12 coup, gives a special place in the issue to the whole number of published publications and has also shown the line of publication in a sense. On the one hand, he tried not to compromise his nationalist stance and in this sense tried to do his best in accordance with the conditions of the period, on the other hand, politics, economy, culture, etc. it is also a principle to give the right news in their fields.

One of the most important issues that make the magazine interesting is the MHP and the case of nationalist organizations. As a matter of fact, in interviews with Ismet Büyükataman, the author of the magazine's concession and the director of editorial affairs, it is seen that Büyükataman points to this point.

As a result of the investigations, the weekly actuality, news and Commentary magazine published the most accurate news about the Turkish nationalists who were tried in the critical period after the September 12 coup, has announced to the public that they have a special place in the entire issue of the issue and has shown the line of publication in a sense, even; in addition, it has been concluded that there is an important periodical publication on the understanding of the "September 12 law", especially through the MHP and ulterior institutions case.